



**PREZES  
URZĘDU OCHRONY  
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**Delegatura w Lublinie**  
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10  
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,  
743-77-30, Fax (0-81) 532-08-26  
E-mail: [lublin@uokik.gov.pl](mailto:lublin@uokik.gov.pl)

Lublin dnia 31 lipca 2008r.

RLU-61-01/08/MWIM  
p.o.

**DECYZJA RLU – 28/08**

Na podstawie art. 27 ust 1 i 2 w związku z art. 24 ust.1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust.6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. 2007 nr 134 poz.939 ), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Pawłowi R. prowadzącemu działalność gospodarczą jako „INTER GAZPOL” Detektory Gazowe Paweł R.w Cz.

**działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ,**

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania przedsiębiorcy Pawła R. prowadzącego działalność gospodarczą jako „INTER - GAZPOL” Detektory Gazowe Paweł R. w Cz., polegające na zamieszczaniu niepełnych informacji we wzorze umowy – zlecenia zawieranych z konsumentami poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy dotyczących konieczności poniesienia przez konsumenta kosztów zawarcia umowy (przedpłata gwarancyjna ) w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, poprzez nie podanie, że informacja ta dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy konsument nie odstąpił od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia, co stanowi działanie bezprawne w świetle art. 2 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny ( Dz.U. z 2000 Nr 22 poz. 271 ze zm.).

**i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 30 czerwca 2008r.**

## UZASADNIENIE

Delegatura UOKIK w Lublinie, w związku z przekazaniem jej w dniu 19.09.2007r. przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Zamościu informacji o powtarzających się skargach w sprawie niewłaściwie prowadzonej działalności handlowej przez Firmę INTER - GAZPOL Paweł R. zam. [REDAKTOWANE], Cz. między innymi dotyczących nie wręczania konsumentom wzoru „odstąpienia od umowy” oraz treści informacji zawartych we wzorze umowy – zlecenia zawieranej poza siedzibą przedsiębiorcy, wszczęła w dniu 26 września 2007r. postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy działania Firmy INTER- GAZPOL Detektory Gazowe Paweł R., polegające na zawieraniu z konsumentami przez tego przedsiębiorcę umów zlecenia na montaż detektorów gazowych poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy naruszają zbiorowy interes konsumentów opisany w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. ( Dz.U. 2007 Nr 50 poz. 33 ze zm. ). Analizie poddano nadto, stosowane przez tego przedsiębiorcę wzorce umów zawieranych z konsumentami.

Wynik tego postępowania, dał uzasadnione podstawy do przedstawienia przedsiębiorcy Pawłowi R. prowadzącemu działalność gospodarczą jako „INTER - GAZPOL” Detektory Gazowe Paweł R. w Cz. ( zwanemu dalej: „ INTER- GAZPOL”) Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2008r. przedsiębiorcy postawiono zarzut naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie bezprawnych działań, które nadto stanowią naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji tj. poprzez praktykę z art. 24 ust.1 i 2 pkt.2 w/w ustawy. Zarzut dotyczył podawania informacji niepełnej we wzorcu umownym umowy zlecenia zawieranej z konsumentami, odnośnie zapisów określających warunki zlecenia o treści :

- „W przypadku rezygnacji, zerwania zlecenia, zleceniodawca zobowiązuje się ponieść koszty związane z zawarciem umowy i jej realizacją (przedpłata gwarancyjna). Wpłaconej kwoty gwarancyjnej zakład nie zwraca , zgodnie z art. 394 KC. Zakład przedpłatę gwarancyjną traktuje jako zadatek”.

Przedmiotem postępowania administracyjnego była również weryfikacja, pod kątem ich prawdziwości, informacji zawartych w stosowanym przez przedsiębiorcę wzorcu umownym o treści :

- „ 1. Certyfikat NR B/003/IV/2006 Głównego Instytutu Gazownictwa z Katowic.
- 2.Sprawozdanie z badań Kopalni Doświadczalnej „Barbara” w Mikołowie na podstawie badań KD-79/96/06/HD/TS- Jednostkę Certyfikującą Wyroby, Upoważnioną do oznaczania wyrobu znakiem bezpieczeństwa B, CE 01/06 Deklaracja Zgodności ( wg PN-EN ISO/IEC 17050-1:2005)
- 3.Spełnia wymagania Dyrektywy 89/336/EWG wdrożonej Rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 27 grudnia 2005r. w sprawie dokonywania oceny zgodności aparatury z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej oraz jej oznakowania ( Dz.U. z 2005 Nr 265 , poz. 2227 ).”

W toku postępowania administracyjnego, Prezes UOK i K zlecił :

1/Wojewódzkiemu Inspektoratowi Inspekcji Handlowej w Białymstoku przeprowadzenie kontroli w firmie „INTER- GAZPOL” Paweł R. w Cz. – dystrybutora czujników ( detektorów ) gazowych, pod kątem ustalenia czy informacja przekazywana konsumentom w w/w pkt 1-3 umowy Zlecenia Dostawy ( sprzedaży )

towaru dotycząca certyfikatów i spełnionych wymogów jakościowych jest prawdziwa i nie wprowadzająca w błąd.

W zakresie nie objętym kontrolą w/w jednostki, dodatkową kontrolę Prezes UOKiK zlecił :

2/Wojewódzkiemu Inspektoratowi Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, Delegaturze w Zielonej Górze. Kontrola została przeprowadzona w Zakładzie Elektronicznym „PAKMAT” w Zielonej Górze - producenta czujników ( detektorów ) gazowych , których dystrybutorem jest Paweł F. [REDAKTOWANE] pod kątem uzupełnienia informacji o prawdziwości wyżej wymienionych deklaracji.

W odpowiedzi na przedstawione zarzuty przedsiębiorca złożył wyjaśnienia pismem z dnia 5.02.2008r. twierdząc, że stosowane wzory umowy uważał za prawidłowe. Dodał, że do każdej umowy dołączał oświadczenie o odstąpieniu od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia o treści : *„Ja niżej podpisany.... zamieszkały....odstępuję od umowy z dnia ..... tj. w terminie 10 dni od jej zawarcia i proszę o zwrot wpłaconej przedpłaty gwarancyjnej w wysokości.... złotych . (miejsce, data, podpis) .*

W każdym przypadku zgłoszenia do firmy odstąpienia od umowy, twierdzi przedsiębiorca, kwota pobranej zaliczki została zwrócona konsumentowi. Przedsiębiorca stwierdził, że w związku z przedstawionymi mu zarzutami zamierza zmienić niezwłocznie wzory umów na prawidłowe. Do wyjaśnień przedsiębiorca załączył wyciąg z ewidencji działalności gospodarczej, stosowany wzorzec umowy Umowy- Zlecenia, wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy wręczany konsumentom.

Postanowieniem nr 17/08 z dnia 14 stycznia 2008r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym wszelkie informacje uzyskane w postępowaniu wyjaśniającym oznaczonym sygnaturą RLU-61-49/07/MW.

Pismem z dnia 28 kwietnia 2008r. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie.

Paweł R. po zapoznaniu się z zebrany materiał dowodowy uzupełnił swoje wyjaśnienia pismem z dnia 30.06.2008r. w którym wyjaśnił, że zastosował się do wszystkich zastrzeżeń Prezesa UOKi K dotyczących stosowanego wzorca umownego i zmienił go wg załączonego nowego wzorca umownego. Dodał też, że wszystkie umowy – zlecenia zawarte wg starego wzorca zostały już zrealizowane.

#### **Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:**

Paweł R. prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Cz. jako Firma INTER-GAZPOL Detektory Gazowe Paweł R., z siedzibą w Cz. , [REDAKTOWANE]. Działalność ta polega między innymi na montażu detektorów gazowych model „Uniwersalny detektor gazu CZUJGAZ Typ : DCG-50A, produkcji firmy : Zakład Elektroniczny „PAKMAT [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] Zielona Góra. na podstawie umowy – zlecenia zawieranej przez przedsiębiorcę w domu konsumenta ( poza siedzibą przedsiębiorcy) przy czym przedsiębiorca posługuje się przy tym własnym wzorem umowy.

W wzorcu umownym zawarte są zapisy określające Warunki zlecenia, a mianowicie:

- „ 1. Zakres świadczeń obowiązuje zakład ściśle wg pisemnej treści niniejszego zlecenia. Ustne zobowiązania nie są honorowane. Nie istnieje możliwość płatności w ratach.
2. W przypadku rezygnacji, zerwania zlecenia, zleceniodawca zobowiązuje się ponieść koszty związane z zawarciem umowy i jej realizacją ( przedpłata gwarancyjna).
3. W przypadkach szczególnych Zakład zastrzega sobie możliwość opóźnienia realizacji zlecenia do 21 dni .
4. W razie reklamacji należy porozumiewać się listownie ( listy polecone) skr. pocz. Xxx .Wpłaconej kwoty gwarancyjnej zakład nie zwraca, zgodnie z art. 394 KC.
6. Zakład przedpłatę gwarancyjną traktuje jako zadatek”.

Nadto we wzorze Umowy – Zlecenia znajdują się informacje dotyczące właściwości towaru o treści: „ Detektory są szczególnie zalecane w budynkach mieszkalnych, mieszkaniach i obiektach użyteczności publicznej. Posiadają wymagane prawem, umożliwiające dopuszczenie do obrotu atesty i certyfikaty:

- „ 1. Certyfikat NR B/003/IV/2006 Głównego Instytutu Gazownictwa z Katowic.
- 2.Sprawozdanie z badań Kopalni Doświadczalnej „Barbara” w Mikołowie na podstawie badań KD-79/96/06/HD/TS- Jednostkę Certyfikującą Wyroby, upoważniającą do oznaczania wyrobu znakiem bezpieczeństwa B, CE 01/06 Deklaracja Zgodności ( wg PN-EN ISO/IEC 17050-1:2005).
- 3.Spełnia wymagania Dyrektywy 89/336/EWG wdrożonej Rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 27 grudnia 2005r. w sprawie dokonywania oceny zgodności aparatury z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej oraz jej oznakowania ( Dz.U. z 2005 Nr 265 , poz. 2227 ).”

Prezes UOKIK ustalił, że przedsiębiorca w oparciu o przedstawiony wzorzec umowny zawierał umowy od 01.02.2007r.. W ciągu roku działalności tj. do stycznia 2008r. zawarł z konsumentami 168 umów na sprzedaż i montaż detektorów gazowych, model „Uniwersalny detektor gazu CZUJGAZ Typ : DCG-50A, produkcji firmy : Zakład elektroniczny „PAKMAT [REDAKTOWANE] Zielona Góra. Działalność opisaną wyżej, Paweł R. prowadził faktycznie na terenie województwa podlaskiego i lubelskiego, jakkolwiek może ją prowadzić na terenie całej Polski.

Prezes UOKIK ustalił, że Paweł R. zawierając z konsumentami umowy poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy wręczał im jedynie w/w wzorzec umowy, zebrany materiał dowodowy nie potwierdził prawdziwości oświadczenia przedsiębiorcy, że wręczał on konsumentom przy podpisaniu umowy wzór Oświadczeń o odstąpieniu od umowy o treści :

„ Ja niżej podpisany.... zamieszkały....odstępuję od umowy z dnia ..... tj. w terminie 10 dni od jej zawarcia i proszę o zwrot wpłaconej przedpłaty gwarancyjnej w wysokości.... złotych . ( miejscowość , data, podpis ) .

Prezes UOKIK ustalił, w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku ( pismo z dnia 30 listopada 2007r. ) ustalił, że Paweł R. posiada deklarowany w treści wzorca Umowy – Zlecenia , wydany na montowany detektor gazowy Certyfikat bezpieczeństwa „B”.

Przedmiotowy detektor , w zakresie oznakowania, posiada deklarację zgodności i instrukcję obsługi, spełnia wymagania Dyrektywy 89/336/EWG , wdrożonej rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 27 grudnia 2005r. w sprawie dokonywania oceny zgodności aparatury z zasadniczymi wymaganiami kompatybilności elektromagnetycznej oraz sposobu jej oznakowania ( Dz.U. Nr 265, poz. 2227) tzn. wyrób posiada :

- oznakowanie CE,
- deklaracje zgodności WE nr 01/06
- instrukcję obsługi.

Przedsiębiorca w czasie kontroli przeprowadzonej w dniu 14 grudnia 2007r. nie był natomiast w posiadaniu Sprawozdania z badań Kopalni Doświadczalnej „Barbara” w Mikołowie Nr 79/96/06/HD/TS .

Przedmiotowy detektor gazowy jako urządzenie o zasilaniu sieciowym 230 V podlega wymaganiom zasadniczym, przewidzianym dla sprzętu elektrycznego przeznaczonego do użytku przy napięciu nominalnym od 50V do 1000V prądu przemiennego, określonym w dyrektywie 2006/95/WE, wdrożonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007r. w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego ( Dz.U. Nr 155, poz. 1089 ). W powyższym zakresie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, Delegaturze w Zielonej Górze (pismo z dnia 17 kwietnia 2008r) u producenta detektora w zakładzie elektronicznym „PAKMAT” W Zielonej Górze. [REDAKTOWANE], Prezes Urzędu ustalił, że :

- deklaracja zgodności WE nr 01/06 na produkowany detektor gazowy DCG-50 nie posiada odniesienia do dyrektywy 2006/95/WE lub w/w rozporządzenia . W związku z przeprowadzoną kontrolą u producenta, w zakresie w/w uchybienia Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, Delegaturze w Zielonej Górze wdrożył standartową procedurę określoną w przepisach z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. 2001 Nr 4 poz. 25) mającą na celu dobrowolne usunięcie uchybienia przez producenta .

- kontrolowany przedsiębiorca posiada Certyfikat Nr B /003/IV/2006 wydany przez Główny Instytut Górnicztwa Jednostka Certyfikująca, Pl. Gwarków 1 40-166 w Katowicach, uprawniających do oznaczania uniwersalnego detektora gazu „CZUJGAZ” znakiem bezpieczeństwa oraz Wyniki badań parametrów metrologicznych i funkcjonalnych nr indeksu KD-4/79/96/06/HD/TS dla alarmu gazu „CZUJGAZ” typ DCG-50A przeprowadzonych przez Główny Instytut Górnicztwa. Kopalnia Doświadczalna „Barbara” Laboratorium Systemów i Zabezpieczeń Przeciwwybuchowych oraz Eksplozymetrii, w którym potwierdzono, że urządzenie spełnia deklarację producenta w zakresie progu alarmowego stężenia gazu oraz czasu odpowiedzi.

- producent wystawił Deklarację zgodności WE 01/06 z której wynika, że przedmiotowy detektor gazu spełnia wymagania Dyrektywy 89/336/EWG wdrożonej Rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 27 grudnia 2005r. w sprawie dokonywania oceny zgodności aparatury z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej oraz sposobu jej oznakowania (Dz.U. Nr 365. poz.2227 ) .

Przedsiębiorca zmienił zakwestionowany przez Prezesa UOKiK wzorzec umowy czego dowodem jest opracowany przez niego nowy wzorzec, do którego Prezes UOKiK nie zgłasza zastrzeżeń. Przedsiębiorca usunął w nowym wzorcu zakwestionowane zapisy i zastąpił je postanowieniami o następującej treści :

„ Zgodnie z art.2 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów i odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny ( Dz.U.Nr22 poz. 271 ze zm. ) Konsument , który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa może od niej odstąpić, bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie, w terminie 10 dni od daty zawarcia umowy – art. 2 ust.1 ustawy”.

Jednocześnie, Prezes UOKiK przyjął wyjaśnienia przedsiębiorcy , co do zrealizowania do dnia 30 czerwca 2008r. wszystkich umów zawartych w oparciu o stary wzorzec , co oznacza, że w obrocie prawnym nie funkcjonują już umowy – zlecenia zawierające kwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje :

Art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (w brzmieniu obowiązującym do dnia 21 grudnia 2007r. ( zmiana ustawą z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. 2007 Nr 171 poz. 1206) stanowi, że: *„Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy w szczególności:*

*Pkt.2 naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.*

Zgodnie z dyspozycją art.24 ust.2 ustawy o ochronie (...) aby doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów muszą zostać kumulatywnie spełnione dwie przesłanki tj.

1. bezprawność działania,
2. godzenie tymi działaniami w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad. 1 Jako „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

*„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.”* (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

W ocenie Prezesa UOKiK, treść stosowanego przez Pawła R.w okresie od 01.02.2007r. wzorca umowy – zlecenia narusza przepisy art. 24 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie, w związku z art.2 ust. 1 , 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny ( Dz.U. nr 22 poz. 271 ze zm. ), zwaną dalej ustawą o ochronie niektórych praw konsumentów (...). Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów (...) ma zastosowanie do opisanego wyżej stanu

faktycznego, co wynika z treści art. 1 ust. 3, który stanowi, że przepisy te stosuje się także do umowy zawartej w wyniku zorganizowanego poza lokalem przedsiębiorstwa zbierania ofert konsumentów w czasie odwiedzin przedsiębiorcy lub osoby działającej w jego imieniu w miejscu pracy konsumenta, w jego mieszkaniu albo w innym miejscu jego prywatnego pobytu.

Przepis art.2 ust. 1 tej ustawy stanowi, że :” Konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem.

Ust.2. Nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że konsumentowi wolno odstąpić od umowy za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne).

Ust.3. W razie odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Zwrot powinien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie czternastu dni. Jeżeli konsument dokonał jakichkolwiek przedpłat, należą się od nich odsetki ustawowe od daty dokonania przedpłaty” .

Ponadto art. 3 ust. 1 tej ustawy stanowi, że : „kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby).

Dodatkowo nie poinformowanie konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia, bez ponoszenia konsekwencji finansowych, rodzi skutki takie, że bieg terminu 10 dniowego do odstąpienia od umowy rozpoczyna się od uzyskania informacji o prawie do odstąpienia (konsument nie może jednak od umowy odstąpić z tego powodu po upływie trzech miesięcy od wykonania umowy).- art. 4 wyżej wskazanej ustawy.

Powołane wyżej przepisy dotyczą wyłącznie sytuacji, gdy konsument odstąpił od umowy zawartej poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy w terminie 10 dni od jej zawarcia. Zatem, gdy odstąpienie od umowy przez konsumenta nastąpiło po upływie terminu 10 dni od zawarcia umowy powołana regulacja nie ma zastosowania. W takiej sytuacji prawa konsumenta regulują przepisy kodeksu cywilnego tj. art.394 kc. Przepis ten stanowi, że „w braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczania terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała może żądać sumy dwukrotnie wyższej”.

Analiza stanu faktycznego w świetle powołanych wyżej przepisów wskazuje, że stosowany przez Pawła R. wzorzec umowy – zlecenia zawieranej z konsumentem poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy, w którym zamieszczane są informacje dotyczące konieczności poniesienia przez konsumenta kosztów zawarcia umowy (przedpłata gwarancyjna) w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, bez rozróżnienia czy odstąpienie od umowy nastąpiło przed, czy też po 10 dniach od zawarcia umowy, zawiera informację niepełną a przez to mogącą wprowadzić konsumenta w błąd co do jego uprawnień dotyczących wpłaconej przez niego kwoty gwarancyjnej. Każda informacja niepełna jest również informacją nierzetelną. Z wzorca umownego wynika bowiem, że konsument

obciążany jest kosztami zawarcia umowy i jej realizacją (przedpłata gwarancyjna) w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy. Informacja powyższa, przy braku zastrzeżenia we wzorcu umownym, że odstąpienie od umowy przez konsumenta w terminie 10 dni od jej zawarcia nie rodzi skutków prawnych w postaci przepadku zaliczki, nadto w sytuacji gdy przedsiębiorca nie wręcza konsumentom przy zawarciu umowy wzoru „odstąpienia od umowy” naraża konsumenta na dezinformację co do jego zasadniczych uprawnień dotyczących zawartej umowy. Działania takie, w ocenie Prezesa UOKIK naruszają wskazany wyżej art. 2 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów (...) który wprost stanowi, że „nie jest dopuszczalne zastrzeżenie, że konsumentowi wolno odstąpić od umowy za zapłatą oznaczonej sumy (odstępne)”.

Dodatkowo, jak wynika z treści art. 3 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy, przedsiębiorca jest zobowiązany przy zawieraniu z konsumentem umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, poinformować konsumenta na piśmie, przed zawarciem umowy o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że przedsiębiorca takiej informacji na piśmie konsumentom nie przekazywał. W kontekście powyższego, tym bardziej dezinformujący i niepełny charakter na informacja przekazana konsumentom w treści wzorca umownego.

Nadto treść oświadczenia, które rzekomo przedsiębiorca wręczał konsumentom powinna posiadać oznaczenie imienia i nazwiska (nazwy) wraz z adresem zamieszkania ( siedziby )\_ przedsiębiorcy. Tych ostatnich wymogów nie spełnia wzór oświadczenia.

Zatem wykazano, że treść stosowanych przez Pawła R. wzorów umowy – Zlecenia naruszyła art. 2 ust 1, 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny ( Dz.U. z 2000 Nr 22 poz. 271 ze zm.), co narusza obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji wynikający z treści art. 24 ust 2 pkt. 2 ustawy o ochronie (...) jest zatem działaniem bezprawnym.

Naruszenie tego obowiązku, polega na tym, że przedsiębiorca przekazał w treści wzorca umowy – zlecenia informacje niepełne, nierzetelne a przez to wprowadzające konsumenta w błąd. Przedsiębiorca bowiem zawierając we wzorcu umownym zapis w pkt. 2, 5 i 6 poinformował konsumenta, że w przypadku rezygnacji przez konsumenta z umowy poniesie on koszty związane z zawarciem umowy i jej realizacją w postaci wpłaconej przed zawarciem umowy przedpłaty gwarancyjnej. Podkreślił przy tym, że wpłaconej kwoty gwarancyjnej przedsiębiorca nie zwraca, podając jako podstawę prawną takiego działania art. 394 Kodeksu cywilnego. Dodatkowo poinformował konsumenta, że przedpłatę gwarancyjną traktuje jako zadatek. W ocenie Prezesa UOKIK, treść informacji przekazanej konsumentowi we wzorcu umownym jest niepełna, przez co wprowadza konsumenta w błąd co do jego uprawnień w sytuacji, gdy odstąpi od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia. Wtedy bowiem przedsiębiorca nie może żądać od konsumenta, by poniósł koszty umowy od której odstąpił, w tym poprzez przepadek wpłaconej przedpłaty gwarancyjnej.

Zgodnie bowiem z cyt. wyżej przepisami ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów (...) w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy w terminie 10 dni od jej zawarcia, umowę uważa się za niezawartą, a to wszystko co strony sobie świadczyły ulega zwrotowi w stanie niezmienionym. Jeżeli konsument dokonał jakichkolwiek przedpłat, należą się od nich



odsetki ustawowe od daty dokonania przedpłaty. Również odniesienie przez przedsiębiorcę w treści zawartej umowy wyłącznie do art. 394 kodeksu cywilnego oraz poinformowanie, że wpłacona kwota pełni funkcję zadatku jest mylące dla konsumenta, bowiem stany faktyczne dotyczące zawarcia umowy przez przedsiębiorcę z konsumentem zawartej poza siedzibą lokalu przedsiębiorcy regulują zasadniczo przepisy szczególne tj. wskazanej wyżej ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny ( Dz.U. nr 22 poz. 271 ze zm. ). Przepisy kodeksu cywilnego mają zastosowanie w sprawie, ale tylko i wyłącznie, gdy konsument zrezygnuje z umowy po terminie 10 dni od jej zawarcia. Wtedy rzeczywiście, wpłacona przedpłata gwarancyjna, w przypadku rozwiązania umowy przez konsumenta pełni funkcje zadatku w oparciu o art. 394 KC i nie podlega zwrotowi.

W tej sytuacji uznać należy, że przekazana konsumentom informacja w treści umowy zlecenia jako niepełna wprowadza konsumentowi błąd a rodzaj błędu jaki może w tej sytuacji popełnić konsument jest poważny, dotyczy bowiem jego interesów ekonomicznych.

Zakwestionowane zapisy zawierają ładunek informacji, które nie są obojętne dla interesów konsumenta. Jednym z podstawowych uprawnień konsumenta jest prawo do rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Jest to zasadnicze prawo konsumenta, polegające na „uzyskaniu wiedzy o przedmiocie i warunkach transakcji ( o warunkach uczestnictwa w rynku ), do uzyskania w ten sposób podstaw oceny sytuacji rynkowej i swobodnego podjęcia decyzji, a więc świadomego odgrywania na nim roli „ biernego podmiotu ekonomicznego” – Prawo umów konsumenckich Ewa Łętowska , Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 1999 r.

Brak informacji pełnej, prawdziwej i rzetelnej wprowadza konsumenta w błąd, bowiem powoduje, że konsument podejmuje fałszywe, niechciane decyzje o zasadach uczestnictwa w transakcjach. Informacja handlowa kierowana do nabywcy powinna zatem :

- przekazywać całokształt informacji o warunkach uczestnictwa w transakcji ( informacja pełna ) ;
- być zgodna z obiektywnym stanem rzeczy (informacja prawdziwa);
- być jednoznaczna ( informacja rzetelna ).

Obowiązek informowania kontrahenta o istotnych z jego punktu widzenia okolicznościach dotyczących kontraktu, a zatem jego przedmiotu i treści, jak również powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny dotyczy tak stadium przedkontraktowego, jak wszelkich dalszych faz już istniejącego stosunku prawnego. Niewątpliwie jednak na podjęcie przez kontrahenta decyzji o zakupie towaru/usługi największy wpływ mają informacje przekazane mu przez sprzedawcę w fazie zainicjowania wzajemnych kontaktów, a więc w momencie, gdy oferta czy reklama skierowana do potencjalnego nabywcy przeradza się w informację odebraną przez indywidualnego nabywcę bezpośrednio przed podjęciem przez niego decyzji o zawarciu umowy. To właśnie w tym momencie następuje największe natężenie obowiązku informacji ze strony profesjonalisty wobec konsumenta. Na tym etapie konsument powinien otrzymać informacje, które są niezbędne do świadomego dokonania wyboru i podjęcia decyzji o wdaniu się w transakcję przez konsumenta. Ten moment jest właśnie miarodajny dla oceny, czy sprzedawca wywiązał się ze swoich powinności.

Ad.2 Aby tak zdefiniowane, bezprawne działania przedsiębiorcy wypełniały przesłanki z art.24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów winny być one skierowane przeciwko zbiorowym interesom konsumentów. Musi zatem wystąpić związek między czynem sprzecznym z prawem, a interesami konsumentów pojmowanymi nie tylko jako ich interesy ekonomiczne, ale również szeroko rozumiane prawo do informacji. Co więcej bezprawnym czynem, a więc działaniem lub zaniechaniem, naruszone muszą zostać zbiorowe interesy konsumentów, a więc nie konkretnego dokonującego transakcji z przedsiębiorcą kontrahenta, a szerszej, bliżej nieokreślonej grupy potencjalnych kontrahentów traktowanych in abstracto.

W ocenie Prezesa Urzędu opisanym działaniem Pawła R. naruszone zostały zbiorowe interesy konsumentów, ponieważ naruszenie interesu indywidualnego każdego konsumenta przekłada się w okolicznościach sprawy na naruszenie szerszej, bliżej nieokreślonej grupy potencjalnych kontrahentów, którzy mogli zawrzeć lub zawrą w przyszłości umowy – zlecenia z przedsiębiorcą.

Kwestia powyższa wymaga analizy w związku z tym, że podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie (...) jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie naruszony lub zagrożony został zbiorowy Interes konsumentów.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie prawnej przed godzącymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem (zakazanych przez przepisy innych ustaw) działaniami przedsiębiorców.

Jak wskazano wyżej, przekazywanie przez przedsiębiorcę informacji nierzetelnej, niepełnej lub nieprawdziwej narusza prawa każdego konsumenta. Miarą przesądzającą, że działania Pawła R. nie naruszają jedynie indywidualnych interesów konsumentów lecz interesy zbiorowe jest skala działalności przedsiębiorcy, którego forma prowadzenia działalności wskazuje, że może rozprowadzać oferowany asortyment po terenie całej Polski. Zatem z uwagi na to, że oferta przedsiębiorcy skierowana była do nieokreślonej z góry liczby nabywców, ilość osób, do których mógł trafić przedsiębiorca razem z wzorcami umownymi o zakwestionowanej przez Prezesa UOKIK treści, mogła być i zapewne była duża. Powyższe przesądza o zakwalifikowaniu działań [REDAKTED] jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

W analizowanej sprawie wykazano również związek między czynem sprzecznym z prawem), a interesami konsumentów pojmowanymi jako szeroko rozumiane prawo do informacji.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, opisane wyżej działania Pawła R. w zakresie niepełnej informacji wprowadzającej konsumentów w błąd stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, poprzez naruszenia obowiązku *udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji*, a więc naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy o ochronie (...).

W odniesieniu do pozostałych informacji zawartych we wzorcu umownym, których prawdziwość została zweryfikowana na podstawie ustaleń Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku oraz Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, Prezes UOKIK, nie zgłasza do nich swoich zastrzeżeń.

Art. 27 ust.1 ustawy o ochronie ( ... ) stanowi, że nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechania jej stosowania ( tj. na podstawie art.26 ustawy ) , jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 .

W takim przypadku , w oparciu o art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Przedsiębiorca zadeklarował, pismem z dnia że *„doloży najwyższych starań by wszelkie informacje przekazywane konsumentom w treści wzorów umownych były zgodne z przepisami prawa i nie wprowadzały konsumentów w błąd . ”*

Zgodnie z treścią art. 27 ust.3 ustawy o ochronie (...) ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 (dot. zaniechania stosowania praktyki - przyp. UOKiK) spoczywa na przedsiębiorcy. Przedsiębiorca powołując okoliczność zaniechania stosowania praktyki z dniem 30.06.2008r jako dowód załączył nowy wzorzec umowy – zlecenia a przy tym podał, że do dnia 30.06.2008 zrealizował wszystkie umowy – zlecenia zawarte w oparciu o stary wzorzec, co oznacza ich eliminację z obrotu prawnego.

Stąd Prezes Urzędu przyjął, że przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki z dniem 30.06.2008r.

Mając powyższe na względzie, orzeka się jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479<sup>28</sup> § 2 k.p.c. od decyzji Prezesa przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie.

Z up. Prezesa UOKiK  
Dyrektor UOKiK Delegatura Lublinie  
Ewa Wiszniowska

